

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Кафедра бізнес-економіки та підприємництва
Інститут інноваційного підприємництва КНЕУ імені Вадима Гетьмана
Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій
Max Planck Institute for Innovation and Competition (Німеччина)
Uniwersytet Jagielloński (Польща)
Szkola Główna Handlowa w Warszawie (Польща)
НДІ Інтелектуальної власності Національної академії правових наук України
Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького НАН України
НТУУ «Київський політехнічний інститут імені І. Сікорського»
AgileLeanHouse (Данія)

ХІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО- ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ- КОНФЕРЕНЦІЯ «ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

27 березня 2026 року

Київ, КНЕУ

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Department of Business Economics and Entrepreneurship
Institute of Innovative Entrepreneurship of KNEU named after Vadym Hetman
Ukrainian National Office for Intellectual Property and Innovations
Max Planck Institute for Innovation and Competition (Germany)
Uniwersytet Jagielloński (Poland)
Warsaw School of Economics (Poland)
Research Institute of Intellectual Property of the National Academy of Legal Sciences of
Ukraine
Institute of Experimental Pathology, Oncology and Radiobiology
R.E. Kavetsky National Academy of Sciences of Ukraine
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
AgileLeanHouse (Denmark)

XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET CONFERENCE "INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP: STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT"

March 27, 2026
Kyiv, KNEU

JEL Classification: G21, G28, G01, F36

Олег КОЛОДІЗЄВ

*д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій,*

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Володимир БЕРЕГОВИЙ

*аспірант кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

Oleh KOLODIZIEV

doctor of economic sciences, professor,

*Professor of the Department of International Trade, Customs and Financial Technologies,
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics*

kolodizev107@ukr.net,

Volodymyr BEREHOVYI

*Ph.D. Student of the Department of International Trade, Customs
and Financial Technologies,*

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

berehovyi.volodymyr@gmail.com

МЕТОДОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОСТІ РИНКІВ КАПІТАЛУ

METHODOLOGICAL CHALLENGES OF ENSURING STABILITY OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF TURBULENCE IN CAPITAL MARKETS

Анотація. У статті досліджено методологічні виклики забезпечення стабільності банківської системи України в умовах турбулентності ринків капіталу, цифровізації та посилення глобальних ризиків. Обґрунтовано роль стабільної банківської системи як ключового чинника розвитку інноваційного підприємництва, зокрема через розширення доступу до фінансових ресурсів, розвиток інноваційних банківських продуктів і вдосконалення оцінки ризиків. Визначено вплив цифрового лідерства, інноваційних бізнес-моделей та управлінських трансформацій на підвищення стійкості банківського сектору. Запропоновано підходи до оцінки фінансової стабільності, які можуть бути використані для вдосконалення системи банківського регулювання в умовах європейської інтеграції та зростаючої глобальної нестабільності.

Ключові слова: банківська система; фінансова стабільність; європейська інтеграція; управлінські трансформації; управління ризиками.

Abstract. The article examines the methodological challenges of ensuring the stability of the banking system of Ukraine under conditions of capital market turbulence, digitalization, and increasing global risks. The role of a stable banking system as a key driver of innovative entrepreneurship is substantiated, particularly through expanding access to financial resources, developing innovative banking products, and improving risk assessment. The impact of digital leadership, innovative business models, and managerial transformations on enhancing the resilience of the banking sector is identified. Approaches to assessing financial stability are proposed, which can be used to improve the system of banking regulation in the context of European integration and growing global instability.

Keywords: banking system; financial stability; European integration; managerial transformations; risk management.

Забезпечення розвитку інноваційного підприємництва в сучасних умовах потребує формування ефективної фінансової інфраструктури, ключовим елементом якої виступає стабільна банківська система. У цьому контексті до основних завдань належать підвищення доступності фінансових ресурсів для інноваційних підприємств, розвиток інструментів довгострокового кредитування та венчурного фінансування, а також впровадження спеціалізованих банківських продуктів, орієнтованих на підтримку стартапів і технологічних компаній. Важливим є також удосконалення механізмів оцінки ризиків інноваційних проєктів, що передбачає інтеграцію нефінансових критеріїв, зокрема технологічного потенціалу, інноваційності бізнес-моделі та ринкових перспектив.

Водночас актуальними завданнями є адаптація банківської системи до сучасних викликів, зокрема цифровізації, зростання турбулентності фінансових ринків та посилення регуляторних вимог. Це передбачає розвиток цифрових фінансових сервісів, інтеграцію банків із FinTech-екосистемами, а також удосконалення систем управління ризиками та фінансової стійкості. Особливого значення набуває формування сприятливого інституційного середовища, що стимулює взаємодію банків, держави та інноваційного бізнесу, забезпечуючи ефективне фінансування інноваційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності економіки в умовах глобальних трансформацій.

Зростаюча інтеграція України в європейський економічний простір зумовлює необхідність трансформації підходів до забезпечення стабільності національної банківської системи. У цьому контексті особливого значення надається розробці методологічного інструментарію для оцінки фінансової стабільності з урахуванням як внутрішніх структурних факторів, так і зовнішніх макроекономічних викликів.

Сучасний етап розвитку глобальної фінансової системи характеризується зростанням турбулентності на ринках капіталу, що проявляється у підвищеній волатильності фінансових активів, нестабільності потоків капіталу та посиленні впливу геополітичних і макроекономічних шоків. Такі тенденції істотно ускладнюють функціонування банківських систем, знижують передбачуваність фінансового середовища та формують додаткові ризики для забезпечення їх стабільності.

В умовах турбулентності ринків капіталу особливої актуальності набуває удосконалення методологічних підходів до оцінки та управління фінансовою стабільністю банківської системи. Це пов'язано з необхідністю врахування нелінійності фінансових процесів, швидкості передачі шоків між сегментами фінансового ринку, а також зростаючої ролі очікувань інвесторів і поведінкових факторів, що впливають на динаміку капітальних потоків.

Паралельно із зазначеними процесами посилюється роль цифрового лідерства як ключового чинника трансформації банківського сектору. Впровадження цифрових технологій, розвиток платформних рішень та використання великих даних формують нові вимоги до управлінських підходів, стратегічного бачення та здатності банків адаптуватися до динамічних змін. Недостатній рівень цифрової зрілості та відсутність ефективного цифрового лідерства можуть обмежувати можливості банків щодо впровадження інновацій та знижувати їх стійкість до зовнішніх шоків.

Водночас активне впровадження інноваційних бізнес-моделей у банківській сфері, зокрема розвиток FinTech-рішень, відкритого банкінгу та цифрових екосистем, зумовлює необхідність глибоких управлінських трансформацій. Це передбачає зміну організаційних структур, підходів до управління ризиками, корпоративного управління та взаємодії з клієнтами. Відсутність належного методологічного забезпечення таких трансформацій може призводити до зростання операційних та системних ризиків, що безпосередньо впливає на стабільність банківської системи.

Метою дослідження є систематизація теоретичних та методологічних підходів до забезпечення стабільності банківської системи України та обґрунтування інструментів її кількісної оцінки в контексті гармонізації з європейськими регуляторними стандартами. Об'єктом дослідження є процес забезпечення фінансової стабільності банківської системи,

тоді як предмет включає методологічні підходи, регуляторні механізми та фактори, що впливають на її стійкість.

Методологія дослідження базується на комплексному підході, що поєднує загальнонаукові та спеціальні економічні методи. Зокрема, для узагальнення наукових підходів до фінансової стабільності доцільним вважається використання методів аналізу та синтезу; для оцінки ступеня конвергенції українського банківського регулювання з вимогами ЄС та Базельськими стандартами – порівняльний аналіз; для оцінки впливу внутрішніх та зовнішніх факторів – економетричні та статистичні методи, включаючи індексний аналіз та багатофакторне моделювання. Крім того, для побудови композитного показника фінансової стабільності виправданим є застосування метод інтегральної оцінки.

Результати дослідження демонструють, що фінансову стабільність слід розглядати як складну системну характеристику, що відображає здатність банківської системи виконувати свої ключові функції в умовах невизначеності та зовнішніх шоків. Визначено, що стабільність банківської системи залежить від поєднання макроекономічних умов, якості регулювання, капіталізації, ліквідності та ефективності управління ризиками.

Особлива увага приділяється ролі макропруденційного регулювання та впровадженню європейських наглядових практик, які сприяють зміцненню стійкості банківського сектору. Гармонізація національних регуляторних баз зі стандартами ЄС підвищує прозорість, надійність та адаптивність банківської системи в умовах глобальних фінансових викликів.

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується зростаючим впливом численних військових конфліктів, які суттєво підривають глобальну економічну та фінансову стабільність. Геополітична напруженість призводить до дестабілізації ринків капіталу, порушення міжнародних ланцюгів постачання, підвищення волатильності валютних курсів і цін на енергоресурси, а також до зростання невизначеності у поведінці інвесторів. У таких умовах посилюються ознаки турбулентності, що проявляються у різких коливаннях фінансових індикаторів, відтоку капіталу з ризикових ринків, зниженні інвестиційної активності та загостренні системних ризиків у фінансовому секторі, що вимагає перегляду підходів до забезпечення стійкості економічних і банківських систем.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що запропоновані методологічні підходи можуть бути використані для комплексного вдосконалення системи моніторингу та управління фінансовою стабільністю банківської системи. Вони дозволяють більш точно оцінювати ризики, прогнозувати негативні сценарії розвитку ринку та оперативно реагувати на нестабільність у фінансовому середовищі. Крім того, результати дослідження можуть слугувати інструментом для підтримки процесів прийняття рішень у сфері банківського регулювання, розробки політик щодо капітальної достатності, ліквідності та управління ризиками, а також для підвищення ефективності антикризових заходів і забезпечення довіри до банківської системи з боку вкладників та інвесторів.

Література

1. Bondarenko, L. (2022). Challenges of EU banking law adoption in Ukraine. *Banking Science Quarterly*. <https://bsq.org.ua/wp-content/uploads/2022/06/Bondarenko2022.pdf>
2. Danik, N., & Maksyutenko, O. (2025). Review of the NBU Strategy on Ensuring the Financial Stability of the Banking System. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 4(3), 44–51. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20250403.06>
3. Kovalenko, O. (2023). Harmonization of Ukrainian banking regulation with EU standards. *Financial Studies Journal*. <https://financialstudies.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/kovalenko.pdf>

References

1. Bondarenko, L. (2022). Challenges of EU banking law adoption in Ukraine. *Banking Science Quarterly*. <https://bsq.org.ua/wp-content/uploads/2022/06/Bondarenko2022.pdf>

2. Danik, N., & Maksyutenko, O. (2025). Review of the NBU Strategy on Ensuring the Financial Stability of the Banking System. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 4(3), 44–51. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20250403.06>
3. Kovalenko, O. (2023). Harmonization of Ukrainian banking regulation with EU standards. *Financial Studies Journal*. <https://financialstudies.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/kovalenko.pdf>